Prestižna nagrada Danubius Young Scientist Award za najboljeg mladog naučnika iz Srbije za 2019. godinu, koju od 2011. godine dodeljuju Federalno ministarstvo za nauku istraživanja i ekonomiju Austrije (Bundesminister für Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft), i Institut za Dunavsku regiju i Centralnu Evropu (Institut für den Donauraum und Mitteleuropa), u 14 zemalja Podunavske regije, ove godine pripala je mladoj Leskovčanki, dr Aleksandri Cvetanović, naučnoj saradnici angažovanoj na studijskom programu farmaceutsko inženjerstvo na Katedri za biotehnologiju i farmaceutsko inženjerstvo na Tehnološkom fakultetu Univerziteta Novi Sad. Kao jednom od dobitnika, dr Aleksandri Cvetanović je pripala i čast da zajedno sa ostalim dobitnicima iduće godine boravi u Joint Research Centru u Ispri.

Danubius Young Scientist Award dodeljuje se na osnovu broja i kvaliteta naučnih radova, prepoznatljivosti mladog naučnika na domaćem i svetskom nivou, uključenosti u domaće i ino projekte, uključenosti u rad različitih istraživačkih grupa van granica zemlje. A da bi se mladi naučnik uopšte našao u konkurenciji njegovo istraživanje treba da je relevantno za Dunavski region, odnosno da rezultati tog istraživanja mogu doprineti poboljšanju ključnih pitanja u Dunavskom regionu.

*Možete nešto bliže da kažete o temi vašeg nagrađenog rada?

- Bavim se izolacijom bioaktivnih molekula iz različitih prirodnih izvora, u ovom slučaju, izlolacijom biomolekula iz različitog biološkog otpada, što je u skladu sa strategijom EU i Podunavlja i „pametnim“ iskorišćenjem otpada uz pomoć „zelenih“ tehnologija, potpuno bezbednih po okolinu. Na ovaj način se otpad iskoristi za dobijanje hemikalija koje se dalje koriste za različite vrste proizvoda, sve na zeleni način, bez toksičkih materija i posledica po životnu sredinu.

*Koliko je ovaj vaš naučni rad primeljiv u praksi?

- Ovo je tek u povoju, ali ima velikih potencijala da bude primenljivo. To i jeste jedan od parametara nagrade, koliko je naučni rad aplikativan. Nije stvar baviti se naučnim istraživanjem radi istraživanja već doći do primenljivih saznanja koja donose izvesni boljitak, napredak u jednoj oblasti. U takvim tehnologijama investicioni troškovi su u startu visoki, ali dugoročno gledano rešava mnoge probleme, pa je na duge staze isplativo.

*Dr Aleksandra Cvetičanin je i ovogodišnja dobitnica Oktobarske nagrade Grada Leskovca. Šta za vas znači ova nagrada?

- Za mene je priznanje koje dolazi od mog rodnog grada bilo jedan od najemotivnijih trenutaka. Za razliku od svih drugih nagrada i priznanja, ono koje vam dodele sugrađani, ljudi sa kojima ste odrasli, ima neki dublji smisao, daje neku širinu. Pohvale ljudi sa kojima ste odrasli imaju posebnu težinu.

*Kako bi u najkraćim crtama predstavili dr Aleksandru Cvetanović?

- Ja sam obična osoba, puna entuzijazma i energije da radi i stvara, koju razmenjuje sa saradnicima, prijateljima, porodicom. Privatno sam zaljubljenik u rusku kulturu, ruski jezik. Nekoliko meseci sam boravila u Ruskoj Federaciji na postdoktorskom istraživanju. Očekuje me istraživanje, takođe u Rusiji, u trajanju od nekoliko meseci, i to je nešto što je meni profesionalno veliki benefit, ali i nešto što me privatno ispunjava i ostvaruje.

*Kada je počelo interesovanje za nauku i istraživanje?

- Mislim da su naučnici predodređeni za bavljenje naukom. Od najranijih dana sam postavljala pitanja kako stvari u prirodi funkcionišu. Ta radoznalost je rasla sa godinama i produbljivala se sa nivoom obrazovanja. U jednom momentu sam jednostavno shvatila da je to ono za šta jesam. Kada sam ušla u svet nauke imala sam dovoljno energije i podsticaja, iz unutrašnjosti mog bića i spolja, adrenalinsku dozu u dovoljnoj količini da se potpuno posvetim istraživačkom procesu i nebrojanom broju sati rada bez da me to opterećuje, već upravo suprotno.

*Koliko ste zadovoljni uslovima rada na fakultetu?

- Nažalost, uslovi nisu baš najbolji i to mislim da nije problem samo sa našim fakultetom već generalno sa stanjem nauke u Srbiji i na Balkanu. Ali, valjda smo i mi naučeni da u nedostatku opreme, kao magovi, napravimo neke velike stvari. Verovatno iz te iskonske želje i puni ljubavi za naš rad, stvaramo i dolazimo do željenih rezultata. Interesantno je da se prema nama, kolege ophode sa simpatijom, čak divljenjem. Gde god da sam radila, bilo da je to Rusija, Dubai, Kina, kroz razgovor sa kolegama širom Evrope, uverila sam se da je to tako. Baš zbog toga što su upućeni u to u kakvim uslovima radimo, a koje rezultate ostvarujemo i koliko je to poredivo sa onim što oni rade. U tom smislu naš kvalitet nije u zaostatku za njihovim.

*Šta dalje?

- Najavila sam da me očekuje istraživanje u Rusiji. To je nastavak onog što sam već tamo započela. Jedan deo mog istraživanja se naslanja na istraživanja kojima se bavim na matičnom fakultetu, a jedan deo je potpuna novina, novo istraživačko polje, što je veoma izazovno. Sa kolegama sa Moskovskog državnog univerziteta (Московский государственный университет имени М. В. Ломоносова), i iz Ruske akademije nauka (Росси́йская акаде́мия нау́к), radiću na dizajnu hrane za ruske kosmonaute. Jako inspirativno, novo i prilično zahtevno.

*Nameravate li da prihvatite bolje uslove za vaš naučno-istraživački rad ili da nastavite karijeru u Srbiji?

- Volela bih da ostanem ovde. Za mene je rad u mojoj zemlji najdraži, bez obzira na materijalnu dobit koja se može ostvariti u inostranstvu. Ipak se nadam da će doći bolje vreme za mlade u nauci, ali ne samo za one u nauci, i da će naše društvo prepoznati prave vrednosti i naći načina da sistem funkcioniše onako kako bi trebao.

*Kako uspevate da fokus interesovanja zadržite na naučnom radu?

- Uspeh i nagrade za vaš rad ne dolaze odjednom i ne preko noći. Ovakva priznanja stignu u momentu kada rezultati vašeg rada postanu toliko vodljivi i transparentni da ne mogu biti zaobiđeni. Još kada vam saopšte da je vaš rad jedan od najizuzetnijih, onda to daje snažan motiv za dalji rad.

Svečanost povodom uručenja Danubius Young Scientist Award održana je 07. novembra u Bukureštu, u prisustvu velikog broja rektora evropskih Univerziteta, predstavnika Federalnog ministarstva za nauku, istraživanja i ekonomiju Austrije, te Instituta za Dunavsku regiju i Centralnu Evropu.

www.topsrbija.com

www.topsrbija.com

www.topsrbija.com

www.topsrbija.com